

Godkendt på ledermøde, juni 2016

Faglig standard for synlig og målstyret læring i dagtilbud

Hvorfor skal vi have en standard for synlig og målstyret læring?

I Horsens Kommune er der færre unge der kommer i arbejde eller i uddannelse end på landsplan. Vi ved, at det har stor betydning for livskvaliteten for den enkelte at kunne mestre eget liv og at være selvforsørgende. Derfor er der en ambition om, at en større andel af vores unge gennemfører en uddannelse og kommer i arbejde. For at opfylde denne ambition arbejdes der både i dagtilbud og skole med fokus på læring, trivsel og personlig mestring.

Vi ved gennem flere forskningsresultater, at høj faglig kvalitet i dagtilbud har afgørende betydning for børnenes senere livschancer. Et vigtigt kendetegn ved høj faglig kvalitet er, at børnene ved, hvad formålet er med de aktiviteter, de deltager i, og at de ved, hvad der skal ske. Denne synlighed giver større engagement for børnene og dermed også større læring.

Synlig læring for børnene kræver, at de voksne tilrettelægger aktiviteter ud fra viden om, hvordan små børn lærer. De voksne skal være bevidste om, hvad målet for børnenes læring er, og de skal følge op på, hvad der virker, og hvad der ikke virker.

Målstyret læring handler ikke om mere, men om fokus på det, der virker.

Hvad er synlig og målstyret læring?

"Hvis man ikke ved, hvor man skal hen, kan man ikke vide, hvilken vej man skal gå"
(Lene Skovbo Heckmann, 2015).

Kort sagt går synlig og målstyret læring ud på, at det pædagogiske personale arbejder med afsæt i læringsmål og tegn på læring samt anvender data og feedback.

Den faglige standard for synlig og målstyret læring på dagtilbuddet er:

- Vi sætter konkrete læringsmål og tegn på læring for, hvad børnene skal lære inden for alle læreplanstemaer
- Vi differentierer læringsmål og tegn på læring med afsæt i børnenes nærmeste udviklingszone
- Vi indsamler tegn på læring og anvender denne data til at fastlægge og justere læringsmål og læringsaktiviteter
- Vi gør læringsmål og læringsudbytte synlig i billeder, ord og handlinger undervejs i læringsprocessen
- Vi giver børnene konkret feedback i deres læringsproces i forhold til deres læringsmål og tegn på læring
- Vi følger børnenes spor, motivation og nysgerrighed og justerer løbende mål for børnenes læring

Hvordan skal vi bruge den faglige standard?

Denne fælleskommunale faglige standard er udarbejdet med henblik på at skabe et fælles afsæt og et fælles sprog for arbejdet med synlig og målstyret læring, så det enkelte barn mestrer mest muligt.

Den faglige standard danner den overordnede ramme for dagtilbuddets arbejde med synlig og målstyret læring. Standarden præciseres yderligere i de pædagogiske læreplaner for den enkelte institution.

Hvad mener vi med de centrale begreber?

Her udfoldes de centrale begreber læringsmål, data, feedback og børnenes spor:

Læringsmål

Læringsmål er mål for, hvad børnene skal lære. Læringsmålet gøres konkret gennem en række tegn på læring. Med afsæt i læringsmål og tegn på læring planlægger det pædagogiske personale de tiltag og aktiviteter, som kan føre børnene til målet. Mens børnene lærer, kigger det pædagogiske personale efter tegn på læring hos børnene (data/dokumentation) og giver børnene feedback, mens de øver sig undervejs i læreprocessen. Læringsmålene synliggør overfor børnene, hvad de skal lære. Personale og børn kan i fællesskab justere retningen og tiltag på vej mod målet.

Data

Data er tegn på læring. Data kan både være kvantitativ (fx sprogvurderingen) eller kvalitativ (fx observationer eller samtaler med børnene). I den pædagogiske praksis er der masser af data, så det er vigtigt, at man fokuserer på data, som fortæller om barnets læring i forhold til tegnene på læring. Man kan systematisere og fastholde sine data fx ved brug af videooptagelser eller skemaer til afkrydsning eller notater. Man får det bedste indblik i barnets læring, hvis man bruger forskellige typer af data – udvalgt i forhold til læringsmålet.

Feedback

Feedback er respons fra de voksne eller andre børn, som støtter barnet eller gruppen på vej mod læringsmålet. Feedback er mest effektiv, hvis den gives til barnet undervejs i læreprocessen. Som pædagogisk personale skal man hjælpe barnet eller gruppen med at svare på følgende tre spørgsmål:

- Hvor er jeg på vej hen?
- Hvor er jeg i læreprocessen mod målet?
- Hvad er næste skridt mod målet?

Når man arbejder med feedback sammen med barnet, hjælper man samtidig barnet til at udvikle sin bevidsthed om egen læring, og man inddrager barnet i, hvordan målet skal nås.

Børnenes spor, motivation og nysgerrighed

Læring foregår hele tiden og på mange måder – både som planlagt pædagogisk aktivitet, som selvvalgt lege-aktivitet og i hverdagens rutiner. Det er derfor væsentligt at have bevidsthed om mulighederne i de forskellige læringsmiljøer.

Inddragelse af børnenes perspektiver og medbestemmelse vil øge børnenes motivation, læring og mestring. Pædagogisk personale må i videst muligt omfang spore sig ind på og tage afsæt i børnenes motivation, eksempelvis ved at anspore til kreativitet, leg og nysgerrighed. Det pædagogiske personale går således både foran, ved siden af og bagved afhængig af barnets udviklingstrin og læring.